

Bančne skrivnosti ostajajo skrivnost

Ustavno sodišče začasno ne dovoli objave seznama tistih slabih dolžnikov NLB in NKBM, ki še vedno bremenijo bančni bilanci in niso bili preneseni na slabo banko

IRENA FERLUGA

"Sklep ustavnega sodišča lahko razumemo tudi tako, da ne bomo nikoli izvedeli, kdo je povzročil bančno luknjo. Pa tudi da ustavno sodišče nekritično sledi zavajajočim stališčem Banke Slovenije. Ustavno sodišče nad sabo nima nikogar več, a je z ravnanji v zadnjem času izgubilo precej kredibilnosti," je dejal mag. Kristjan Verbič, predsednik Vseslovenskega združenja **malih delničarjev (VZMD)**. Ustavno sodišče je namreč včeraj objavilo sklep, da do končne odločitve zadrži izvajanje tistih členov zakona o dostopu do informacij javnega značaja, po katerih so javni tudi slabi krediti NLB in NKBM, ki jih banki decembra nista prenesli na Družbo za upravljanje terjatev bank.

Tudi dolžniki in odločevalci

Junija sprejeta novela zakona bankama nalaga, da morata seznam slabih terjatev po stanju na presečni datum 20. december 2013 objaviti do 19. oktobra. Banki pa sta pred dvema tednoma, ob njej še Banka Slovenije, Mercator, družba Ocean Orchids, Vipap Videm Krško ter Andrej Lasič in Vincenc Jamnik, vložili pobudo za oceno ustavnosti izpodbijanih členov zakona. Tako za zdaj ostajajo javna le slaba posojila, ki sta jih banki decembra prenesli na slabo banko, ta pa jih je poleti že objavila. Med pobudniki za oceno ustavnosti zakona, ugotavlja Rajko Stankovič, predsednik Društva **MDS (Mali delničarji Slovenije)**, "so tudi dolžniki bank in odločevalci o kreditih".

Vendar ga skrbijo dvojna merila ustavnih sodnikov. "Opozarjamo na neenakost obravnave ustavnih pobud in zahtev, saj so pobudniki vlogo vložili 18. septembra 2014, že 22. septembra je ustavno sodišče zadevo absolutno prednostno obravnavalo in 2. oktobra izvajanje izpodbijanih členov zadržalo, kar je v manj kot v 14 dneh. Razlaščeni obvezničarji in mali delničarji NLB in NKBM pa

čakajo na odločitev že več kot deset mesecev," je dejal Rajko Stankovič in dodal, da se pri njih še zdaj oglašajo nekdanji **malih delničarji** NKBM, ki ne vedo, da so izgubili svoje premoženje. Tako v **VZMD** kot v Društvu **MDS** še niso obupali v boju za povrnitev premoženja razlaščenim delničarjem in pričakujejo, da bodo dočakali vsaj izplačilo odškodnine.

Sklicujoč se na ECB

Če bi ustavno sodišče odločilo drugače, bi občutljivi podatki o bančnih komitentih postali brez omejitev dostopni najširšemu krogu ljudi, zato so ustavni sodniki soglasno menili, da bi nastala nepopravljiva škoda. Tudi če bi kasneje ugotovili, da so izpodbijani členi zakona neustavni in bi bili podatki o dolžnikih umaknjeni s spleta, ne bi mogli popraviti posledic njihove javne obravnave, so v sklepu zapisali na ustavnem sodišču. Kot piše v obrazložitvi sklepa ustavnega sodišča, razkrite kreditne mape vsebujejo poslovne skrivnosti dolžnikov, kar zmanjšuje verjetnost njihovega uspešnega prestrukturiranja.

V Banki Slovenije so na naše vprašanje, kakšna škoda bi nastala z objavo vseh slabih terjatev bank, odgovorili, da se je Banka Slovenije zavzemala za nerazkrivanje podatkov na osnovi strokovnih argumentov, ki jih je potrdila ECB. Ta je v mnenju med drugim zapisala, da posebne obveznosti razkritij, izjeme in prepovedi s tem v zvezi nalaga pravo EU, a presojo javnega razkritja podatkov prepušča Banki Slovenije "v tesnem sodelovanju z ustreznimi makrobonitetnimi organi in ECB", so zapisali v Frankfurtu.

NLB in NKBM sta v pobudi za oceno ustavnosti opozorili, da ju novela zakona postavlja v neenakopravni položaj v primerjavi s konkurenco, saj naj bi ju prizadelo povečano nezaupanje v njuno poslovanje in odnos s komitenti.

S tem se strinja tudi nova vlada Mira Cerarja, ki meni, da za javno objavo informacij o slabih posojilih, ki niso bila prenesena na slabo banko, sploh ne obstaja javni interes. Njihovo razkritje bi pripeljalo do kršitve zaupnosti bančnega poslovanja, ki je po mnenju vlade še vedno prvi postulat delovanja banke, in škodljivih posledic javne objave pozneje ne bi bilo več mogoče sanirati.

Kdaj bo ustavno sodišče obravnavalo razlastitev malih delničarjev?

Mercator: Izničenje konkurenčnih prednosti

"Objava podatkov o posojilih podjetij bi nedvomno negativno vplivala na konkurenčni in tržni položaj teh podjetij in na zaupanje njihovih strank, dobaviteljev, upnikov, kreditnih zavarovalnic in drugih na domačem in na mednarodnih trgih. Predvsem pa bi bilo razkritje celotnih map o posojilih teh podjetij popolnoma nesprejemljivo, saj bi bila s tem porušena tudi poslovna tajnost med banko in podjetjem kot posojilojemalcem," so na naše vprašanje odgovorili v Mercatorju.

Menijo, da bi razkrivanje obrestne mere lahko onemogočalo znižanje stroškov obresti, saj bi te podatke lahko uporabile konkurenčne banke in zahtevale višjo obrestno mero, kot bi jo sicer. "Razkrivanje ročnosti onemogoča podjetju izboljšanje ročnosti strukture in s tem zmanjšanje tveganja refinanciranja. Razkrivanje zneska posojil in identitete posameznih bank lahko negativno vpliva na pripravljenost novih bank, da stopijo v poslovni odnos s podjetjem, kar lahko znižuje posojilno sposobnost podjetja," so prepričani v Mercatorju.

243 milijonov evrov v Abanko

Država je na včerajšnji skupščini Abanke potrdila sklepe o dokapitalizaciji tretje največje slovenske banke v višini 243 milijonov evrov. Gre za drugi del dokapitalizacije v sklopu ukrepov za krepitev stabilnosti banke. Ob tem je naknadno na skupščini zamenjala tudi šest od osmih nadzornikov ter namesto njih imenovala tri nove. **(dr)**

Razkrite kreditne mape vsebujejo poslovne skrivnosti dolžnikov, kar zmanjšuje verjetnost njihovega uspešnega prestrukturiranja pravi ustavno sodišče. (Andrej Petelinšek)